

Transkripsiyon/Transcription

RAUF YEKTA BEY, "TARİH-İ MUSİKİ", MUSAVVER HALE, S. 1, İSTANBUL, KANUN-İ EVVEL 1320, s. 7-9. (Osmanlı Türkçesi'nden Transkripsiyon- Transcription From Ottoman Turkish)**İDRİS ÇAKIROĞLU**Öğr. Gör. Kırıkkale Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
Müzik Bölümü
cakirogluidris@gmail.com

1

(Alafranga Musiki) namını verdiğimiz garp musikisi ile iştigal edenlerin miktarı bizde hayli çok olduğu halde bu musikinin tarihini tettebbua, elyevm gördüğümüz mertebe-i terakki ve tekammüle gelebilmesi için ne gibi safhalar geçirdiğini öğrenmeğe velev sathi surette olsun merak edenler pek azdır. Bazı konserlerde tesadüf ettiğimiz musiki müntesiplerinden dinledikleri eserin müellifleri olan esatizenin meslek-i musikileri ile vücuda getirdikleri parçaları mahiyet ve kıymeti hakkında alekser o kadar indi mütalaalar iştirmektediriz ki fikrimizce bunun başlıca sebebi o gibi kimselerin tarihi musikiye adem-i vukuflarından başka bir şey değildir.

Asrımızda Avrupa musikisi ile bestelenen asardan tamamıyla hisseyab-ı telezzüz olabilmek için samiaya hususi bir terbiye-i musikisine ihtiyaç vardır; meşahir-i muharririnden birinin dediği gibi yalnız "sahib-i semi" olmak her eser-i musikiyi anlamaya kifayet etmez. Görüyoruz ki garp musikisinin mahsulat-ı cedidesi hep esatize-i kadimeyi klasik muzikayı tetkik ve tettebbu sayesinde vücud pezir olmaktadır. Yeni yetişen bestekarlar bilhassa bu asar-ı nefiseyi hırzıcan eder gibi ezberliyorlar; evvel emirde bu vasıta ile zevk-i musikilerinin kesb-i safiyet ve nezaket etmesine sarf-ı gayret ederek badehu icabat terakkiye tab'an şahe-i musikiye de yeni yeni tarzlar, çığırlar açmaya çalışıyorlar.

Bu asar-ı nefiseyi vücuda getiren esatize-i garbiye yani (Bach)lar, (Haydn)lar, (Mozart)lar, (Beethoven)lar, (Gluck)lar, (Rossini)ler, ... kimlerdir? Avrupa musikisine bu zatların ne gibi hizmetleri sıbkat etmiştir? Kurun-u maziye de fikri beşerin musiki hususunda mevki tatbik vazi ettiği vesait ve keşfiyat ne gibi şeylerdir? İşte tarihi musiki bize bunları göstermektedir kiasar-i muteberi musikiyeyi hakkıyla his edip mütelezziz olmak ve asar-ı mezkure hakkında bir hüküm-ü musip itası salahiyetine malik bulunmak için bu cihetlerin bilinmesine lüzum vardır. Halbuki musiki meraklılarının kısm-ı azamı- ancak istirahat ve tenezzüh tahsis ettikleri bir zaman-ı mahdutta bu fen ile iştigal edebilen kimseler olduğu cihetle- cidden mucib-i istifade olan tarihi musikiye ait mebahisine ariz ve amik tetkikine vakit bulamamaları tabidir.

İşte bu mütalaaya mebni ta birinci asrı miladiden itibaren zamanımıza kadar Avrupa musikisi tarihinin edvar-ı muhtelifesini muhtasar, müfit birkaç makale suretinde (Hale) ye

nakil ve derc etmek istedik. Tarihi musikiye dair müteaddit ciltlerden mürekkep asarı okumaya vakti ve bazı kere de sabır ve tahammülü müsait olmayan musiki muhiplerine bu makalelerin tarihi musiki ile esatize-i meşhure hakkında bir fikr-i icmali vereceğini ümit ederiz.

Vakıa biz bu hülasa-i tarihiyeyi yazmak için birçok kitaplar tetebbu zehametine katlandık; maahaza şu satırlarla musikiye intisabı olan karilerimizde tarihi musikiden bahis asarı mufassalanın tetkiki fikrini uyandırabiliyor isek şimdilik bizce bu kadarı da kafidir.

Çünkü bu yoldaki asara olan ihtiyacımızı his edenler ne kadar çoğalır ise lisanımızda henüz mevcut olmayan mükemmel bir (tarih-i umumi-i musiki) yi yazacak zevat da bu emr-i azimi deruhte için o nisbette cüret ve cesaret gelmiş olur. Malumdur ki akvam-ı kadimeden Mısriler, İbraniler nezdinde musikiye pek ziyade hürmet ve muhabbet beslenmekte idi. Mamafih bugün ki garp musikisinin menşeiini bulmak için kadim Yunanlılar zamanına kadar ricat etmek lazımdır.

Fenn-i musikinin Yunanlılarca ne kadar muteber tutulduğunu ispat eden pek çok asara tesadüf edilmektedir. Hükemai meşhureden (Politere) nin risale-i musikisi ile daha bir hayli müellifat-ı mutebere bu cümledendir. En eski Yunanlılarca musiki yalnız mabutlara karşı dua ve niyaz için istimal olunmaya mahsus iken sonraları bu fennin daire-i tatbik ve istimali tevsî etmiş ve nihayet tiyatrolara bile dahil olmuştur. İleride göreceğimiz vecihle Avrupa musikisi de aynı tariki takip etmiştir.

Tarihi miladın birinci asırlarında (Milan) şehri ser piskoposu olan (Sant Amberuaz), reis-i ruhanisi bulunduğu kilisede okunacak duaların bestelenmesi için Yunan-ı kadim musikisi makamlarından dört makam intihap etmiş idi ki elyevm (Plen Şan) namıyla Katolik kiliselerinde teganni olunan musiki bu esastan mütevellittir. Yunan-ı kadim musikisinde müstamel makamın mahiyeti hakkında bir fikir hasıl etmek için evvel emirde garp musikisinin (majör) ve (minör) namını verdiği iki makamın teşkilat-ı lahniyesini nazar-ı dikkate almak lazımdır. Malumdur ki bu iki makamın masterlarında “yarım ses” ler aynı mevki işgal etmezler; mesela (do majör) masterında yarım ses, masterın üçüncü ile dördüncü (mi-fa) yedinci ile sekizinci (si-do) nameleri arasında bulunduğu halde faraza (la minör) masterında ikinci ile üçüncü (si-do) ve beşinci ile altıncı (mi-fa) nameleri beyanında bulunmaktadır. İşte yarım seslerin bu suretle tebdil-i mevki etmesi bu iki mastarı yekdiğerinden büsbütün başka bir şekle ifra etmiş ve binaenaleyh bu masterlarda bir makam müstakil-i itibar olunmuştur. Yunan-ı kadim musikisinde ise nağamat-ı seba her biri başlıca bir makamın karargahı olduğundan bu makamların her birisinde yarım sesler mevaki değişmiş ve ber vechi ati yedi makam esası vücuda gelmiş idi:

- 1 Doryen makamı (La) namesi üzerinde
- 2 Lidyen makamı (Si) namesi üzerinde
- 3 Frijyen makamı (Do) namesi üzerinde
- 4 Eolyen makamı (Re) namesi üzerinde
- 5 İpodoryen makamı (Mi) namesi üzerinde
- 6 İpolidyen makamı (Fa) namesi üzerinde

7 İpofrijyen makamı (Sol) namesi üzerinde

Avrupa müelliflerinin bir kısmı Yunan-ı kadim musikisi makamatının baladaki tertip üzere yedi adet olduğunu iddia etmekte ise de diğer bir kısmı ile hekim-i şehir (Farabi) nin müellifatına nazaran bu makamların adedi on ikiye baliğ olduğu anlaşılmaktadır. Şurası da bilhassa şayan-ı dikkattir ki musiki-i Osmaniye de bugün kullanılan makamat hemen aynen bu makamlardan mehuz bulunmuştur; hatta Fransız muharrirlerinin (doryen- Phrygien) suretinde yazdıkları makamat esamisini hekim-i müşarünileyh (Kitab'ül-Makalat) ünvanlı telif-i kıymettarında (doryen) ve (phrygien) şeklinde tahrir ederek (uşşak), (ısfahan) gibi esame-i makamatıkatıyyen zikretmemiştir. Bu hale göre esame-i mezkurenin (Farabi) den sonra gelen Arap ve Acem esatize-i musikiyesi tarafından vazı edildiğine şüphe kalmıyor. Nitekim bu esaminin ilk defa olarak (Safiyüddin Abdülmumin) in telifatında zikredilmesi de bunların herhalde (Farabi) ile (Safiyüddin) arasında güzeran olan bir iki asırlık müddet zarfında takarrür etmiş olması esamiden olduğunu göstermektedir.

Kadim Yunan musikisinde (ilm-i ahenk) müstamel değil idi; her ne kadar bazı müellifler bunun aksini iddia etmiş iseler de ispat-ı mübteaya medarı olacak delail ibrazından aciz kalmışlardır. Çünkü bestelenen asardan hiçbirisi maatteessüf zamanımıza kadar asil olamamıştır. 1896 senesinde Yunanistan'da asar-ı atike taharrisi maksadıyla icra edilen harfiyyat esnasında mabutlardan (Apollon) namına bestelenmiş eski bir manzumenin notası ile geçmiş ise de bu manzumenin de ehemmiyetsiz bir eser olduğu muahharen tebeyyün etmiştir.

Avrupa müellifleri kadim Yunanlılarca müttehaz olan kitabet-i musikiye kavaidinin tahsili pek müşkül olduğundan bahsetmekte ve hatta zapt ve tahrir-i nağamat için istimal edilen işaretin miktarı binbeşyüze karib olduğu iddia eylemektedirler; maahaza bu iddialarının biraz mübalağalı olduğunu bedihidir.

Müellifin mezkurenin Yunan musikisine dair garip ve şayan-ı tashih bir fikirleri daha vardır. Bu musiki de güya (diyatonik) ve (kromatik) ve (anarmonik) nameleriyle üç nevi "cins"¹mevcut etmiş ki bu cinslerin birincisi tabii sesleri, ikincisi bir nağmenin diyezi ve diğer bir namenin bemolü istimal eder., üçüncüsü de "çeyrek ses" leri kullanır imiş! Halbuki kütüb-ü kadime-i Yunaniye de böyle bir söz yoktur; kütübü kadimenin bu bahse dair olan fukaratı guruni vusta müellifleri tarafından nasılsa tamamıyla anlaşılamayarak böyle sakim bir mana çıkarılmış ve o zamandan beri aynen aynı fikir hatalut bila-tetkik yazılan tarihi musikiyeye derc ve nakil edilmiştir. Nitekim (diyatonik), (kromatik), (anarmonik) kelimat-ı Yunaniyesi ibtida kütüb-ü kadime-i Yunaniyeden lisan-ı Arabiye (cins-i kavi), (cins-i levni), (cins-i nazım) suretinde tercüme eden (Farabi) merhum olduğu halde müşarünileyh dahi (cins-i kavi) den maada ecnas-ı ameliye-i musikide müstamel olduğunu sarahaten beyan etmiştir.

¹Bir zül-erba bedi dahilinde ve mesela (dügah-neva) nameleri arasında muhtelif iki perdeye basarak kaç türlü hubut ve suut mümkün ise bunların her birine nazariye-i musikide "cins" (genre) tesmiye olunur.

Avrupa muharrirlerinin bazıları da kadim Yunanilerin musikiyi İbranilerden aldığını rivayet ederler ise de bu dahi sarf-ı farziyat ve tahminat kabilinden olup tetkikat-ı mevsukaya müstenit değildir.

Birkaç yüz seneden beri Avrupa da Yunan musikisine dair o kadar çok kitap yazılmıştır ki hatiatı güne gün ı ile mali olan bu asarı saika-ı merak ile okumak için sarfettiğimiz zamanı düşününce teessüf etmemek mümkün olmuyor. Eğer cenabı (Farabi) nin yine Yunan-ı kadim müellifininin asarından iktibas tarikiyle telif ettiği (Kitab'ül-Makalat) nam kitap imdadımıza yetişmese idi garp müellifin musikiyesinin biri diğerinin kavlini nakıs olan beyanat ve farziyat-ı indiyesinden daha çok vakit bir şey istihracı mümkün olmayacaktı.

Bu makalemizle Avrupa musikisinin esası olan Yunan-ı kadim musikisine dair biraz malumat verebildik. Makale-i atiyemiz tarihi musikinin guruni vustaya müteallik safahatını havi olacak ve garp musikisinin menşei ile hali hazırının müstenit bulunduğu esasların neden ibaret olduğu tafsil ve izah kılınacaktır.

Rauf Yekta

قسم اعظمی - آئین استراحت و تفریح تخصص
 استکاری بر زمان محدوده بودن این اشتغال
 ابدیسان کیمه از ابدی جهه - جد موجب
 استاد اولان تاریخ موسیقی به عالم مباحث
 عرض و محقق تدقیق وقت بولمانی ملیبدر.
 ایش بومعالمه به منی تاوخی عصر میلاد.
 دیدن اشیا زمانه ندر اوروپا موسیقیسی
 تاریخک اندوز مختلفه سن مختصر مفید برفاق
 مقاله سورنده (هاله) به نقل و درج اچک
 ایستدک تاریخ موسیقی به دایر متعدد جلهاردن
 مرکب آناری اولومه وقتی و بعضی کرده سپ
 و تحمیل مساعده اولیان موسیقی عبارت به بمقا.
 لارک تاریخ موسیقی ایله اسانده مشهوره - فنده
 بر فکر اجالی و رده چکنی امید ایدرز .

واقعا بز خلاصه تاریخیه بی بازمق ایچون
 بر جوق کتابل تنی زحمته قائلاندق ومع هذا
 شوسطرارله موسیقی به انسانی اولان قارلمزده
 تاریخ موسیقین باحت آثار مفصله تک تدقیق
 فکری اولاندیره بیلور ایسه ک شمدتک بزجه
 بوقدری ده کایدز . چونکه بو بولدمکی آثاره
 اولان احتیاجی حس ایدنله ن قدر جوقلور
 ایسه لسانمزده هنوز موجود اولیان مکمل
 بر (تاریخ عمومی موسیقی) بی بازمق
 ذواته بوا معظمی درعهده ایچون اولوبنده
 جرأت و جسارت کش اولور .

سامعه ، خصوصی تربیه موسیقیه احتیاج
 واردر ؛ مشاهیر محرومتدن برینک دیدیکی کی
 پانکره صاحب سمع ، اولوق مرار موسیقی
 اکلامه کایت اینز . کورسورزکه غرب
 موسیقیک محمولات جدیدسی به اسانده
 قدیمی . فلاسفی موزیقه بی تدقیق و تتبع
 سایه نده وجود پذیر اولقه در . یکی پیشان
 بستکارل باطامه بو آثار قیسه بی حرزجان
 ایدر کی از برله یوزر ؛ اول امرده بوا سطره
 ایله ذوق موسیقیلرینک کسب سالفین و تراکت
 اچته صرف غیر ایدرک بعده اجمالیات ترقیه
 تبعاً شاعره موسیقیده یکی طرز لر . جیفرار
 آچمه جالیشیورز .

بو آثار قیسه بی وجود کترین اسانده
 غریبه یعنی (ماخ) لر . (هاپدن) لر .
 (موزار) لر . (بیهوفن) لر . (فلوک) لر .
 (روسینی) لر . . . کیملردر ؛ اوروپا
 موسیقیده بو ذائقه نه کی خدمتاری سبقت
 اچشدر ؛ قرون ماضیهده فکر بشرک موسیقی
 خصوصنده موقع لطیفه وضع ایندیکی وساطط
 و کشفیات نه کی شیلردر ؛ ایشته تاریخ موسیقی
 بزه بوتاری کوسر مکده درک آثار معتبره
 موسیقیه بی حقیقه حس ایدوب مثله ذ اولوق
 و آثار مذکوره حتمه بر حکم مصیب اعطالی
 صلاحیت مکمل بولوق ایچون بوجهلرک بیلمسته
 لزوم واردر . حال بوکه موسیقی مراتیلرینک

(آلاراقه موسیقی) نامی وردیکمز
 غرب موسیقیه ایله اشتغال ایدنرک مقداری
 زده خیل جوق اولدی بی حاله بوموسیقینک
 تاریخی تلمه . ایزوم کوردیکمز مرتبه ترقی
 و تکمیل کیه یلمسی ایچون نه کی سفحله کیر .
 دیکلی اوکر تکمه و لوسطی سورنده اولسون
 مرات ایدنر پک آزدر . بعض قولدرده
 امداف ایندی کمز موسیقی منتسبلرندن دیکه .
 دکاری ائزک مؤلفری اولان اسانده تک مسکت
 موسیقیلری ایله وجود کثیر دکاری پارچه لرک
 ماهیت و قیمتی حتمه عل الا کتر اولقدر غندی
 مطالعه اینستکده بزه فکر مزجه بولک باشلرجه
 سی اوکی کیمسه لرک تاریخ موسیقی به عدم
 وقوفلرندن بشقه برشی دکادر .

عصر مزده اوروپا موسیقیه ایله بستلن
 آئردن نامیه حصه پان ندر اوله یلمک ایچون

معلومه درگاه اقوام قدیمه در مصر بزرگ میرانیر
 زنده موسیقی به یک زبانه حرمت و محبت
 باستانگه ایدی . مع مابقه بوکونکی غرب
 موسیقیست منقش بولق ایچون قدیم یونانیلر
 زمانه قدر رجعت ایتک لازمدر .

فن موسیقیک یونانیلرجه نه قدر معتبر
 طوطیاتی اثبات ایدنیک جوق آتاره اساندر
 ایدلگه در . حکمای مشهوره دن (پلوتارک)
 رساله موسیقیسی ایله دعا برخلی مؤلفات
 معتبره بوجه ندر . آتاسکی یونانیلرجه موسیقی
 یا لکره میوردلره قارش دلاویلز ایچون استعمال
 اولده . مخصوص ایکن سکره لری بوفک دازده
 تطبیق و استعمالی توسع ایش و نهایت نیارورده
 بیله داسل اولمشدر . ایلروده کورده چکمز
 وجهه اورویا موسیقیسی ده عین طرفی تعقیب
 ایشدر .

تاریخ میلادک برنجی عصر زنده (میلان)
 شهری سراسیموس اولان (سنت آمبرواز) .
 رئیس روحانیسی بولدی ای کلساده اوقوناجق
 دتارک بستانس ایچون یونان قدیم موسیقیسی
 مقاملردن دوت مقام انتخاب ایش ایدی که
 البوم (یون - شان) نامیه قولیک کابیلر زنده
 تخی اولتان موسیقی بوساسدن متولددر .
 یونان قدیم موسیقیسینده مستعمل مقاماتک
 حاجتی فتنده بر فکر حاصل ایتک ایچون اول
 امرده غرب موسیقیسینک (مازور) و (مینور)
 نامی وردیکی ایکی مقامک تشکیل طریقی
 نظردقه آتی لازمدر . معلومه در که بوا یکی مقامک
 مسطر زنده « یارم سس » لر عین موقی اشغال
 ایتزلر ؛ مثلا (دومازور) مسطر زنده یارم سس ،
 مسطرک اوچنجه ایله دردنجی (س - فا)
 یذنجی ایله سکزنجی (س - دو) نغمه لری
 اراستنده بولدی ای حالده فرضا (لامینور)
 مسطر زنده ایکنجه ایله اوچنجه (س - دو)
 ویشنجه ایله ایشنجی (س - فا) نغمه لری یئنده
 بولمقددر . ایشته یارم سسرک بوسورته تبدیل
 موقی ایسی بوا یکی مسطر ایکی بکر ندر ؛ بئتون
 بشقه برشکه افرا ایش و بنا علیه بوسطر .
 لرده بر مقام مستقل اعتبار اولمشدر . یونان
 قدیم موسیقیسینده ایسه نغمات سبعه دن هریری

باشلیجه بر مقامک فرارکاهی اولدیفسدن
 و مقاملرک هر بریستنده یارم سسرک موقی
 دگیشمش و بوجه آتی ایدی مقام اساسی
 وجوده گتن ایدی :

۱ دوری یون مئاس (لا) نغمه سس اولمقددر
 ۲ ایدی یون « (س) »
 ۳ فریزی یون « (دو) »
 ۴ تارلی یون « (ره) »
 ۵ اییودور یون « (می) »
 ۶ اییولیدی یون « (فا) »
 ۷ اییوفرزی یون « (سول) »

اورویا مؤلفلرینک بر قسمی یونان قدیم
 موسیقیسی مقاماتک بالاده کی ترتیب اوزره
 ایدی عدد اولدی ای ایتکده ایسه ده دیگر
 بر قسمی ایله سکریم شیر (فارابی) تک مؤلفاتنه
 نظراً بوفاملرک عددی اون ایکی به بالغ اولدی
 اکلانمقددر . شوراسی ده باطامه شانلیان
 دقدرکه موسیقی عتیایده بوکون قولانیلان
 مقامات همان عتاً بومقاملردن مأخوذ بولمشدر ؛
 حق فرانسز محرورلرینک (دوری یون -
 Doryen) : (فریزی یون - Phrygien)
 سورننده یازدقاری مقامات اساسیسی حکیم
 مشار الیه (کتاب المقاتل) عنوانی تألیف
 قیلمدارنده (دوریون) و (فروجیون)
 شکتده تخریر ایدرک (عشاق) . (اسفهان)
 کی اسامی مقاماتی قطعاً ذکر ایتامشدر .
 بوجاهه کوره اسامی مذکورده مک (فارابی) دن
 سکره کلن عرب و عجم اسانده موسیقیسی
 طرفدن وضع ایدرکیکنه شیه قلیور . نته کی
 بوساسینک ایتک دفعه اوله رق (صق الدین
 عبدالؤمن) ک تألیفاننده ذکر ایدلسی ده بونلرک
 هر حالده (فارابی) ایله (صق الدین) ارمسته
 کفردن اولان بوا یکی عصرایق مدنت طرفده
 تقرر ایش اسامیدن اولدی ای کوسترمکده در .

قدیم یونان موسیقیسینده (علم آتک)
 مستعمل دکل ایدی ؛ هر نه قدر بعض مؤلفلر
 بونک عکسکی ادنا ایشلر ایسه ده اثبات مدعیایه
 مدلل اوله حق دلائل ابرازندن عاجز قالمشدر .

صور عاب

چونکه بستانلر ایلرین هیچ بریسی مع التأسف
 زمانه قدر واسل اوله مامشدر . ۱۸۹۶ سنه .
 سنده بوناستانده آثار عتیبه تحریسی مقصدیه
 اجرا ایدیلن حفرتلر ایتانسنده مبعودلردن
 (آپولون) نامنه بستانلر اسکی بر منظومه تک
 نوطیسی ایله یکیش ایسه ده بومظومه تک ده
 اهمیتسز برآر اولدی مؤخر آتین ایشدر .
 اورویا مؤلفلری قدیم یونانیلرجه متعذ
 اولان کنایت موسیقی فوایدینک تحصیل یک
 مشکل اولدیندن بحث ایتکده و حتی ضبط
 و تخریر نغمات ایچون استعمال ایدیلن اشاراتک
 مئلاری بیات بش یوزه قریب اولدی ای ادنا
 ایتکده در ؛ مع هذا بونلرینک برآر مبالغی
 اولدی بده در .

مؤلفین مذکورده مک یونان موسیقیسه داتر
 غرب و شایان تصحیح برآرک لری دعا واردر .
 بوموسیقیده گویا (دیانوتیک) و (فروماتیک)
 و (اارمونیک) ناملرله اوچ نوع « جنس »
 [۱] موجود ایش که بوجنس لرک برنجیسی
 طریقی ساری . ایکنجه یسی بر نغمه تک دیبیزی
 و دیگر بر نغمه تک بولای استعمال ایدر ،
 اوچنجیسی ده « یاریک سس » لر ی قوللور
 ایش ا حال بوه کتب قدیمه یونانیده بوله
 برسوز بوقدر ؛ کتب قدیمه تک بوشنه داتر
 اولان قنرائی قرون وسطی مؤلفلری طرفدن
 تعصیه نامیه کلاسیکه مبرق بوله سقیم بر معنا
 جیقلریش و اوزماندن بری عین فکر خصا
 آلود بلایه قیق یازیلان توارخ موسیقییه درج
 و نقل ایدلشدر . نته کی (دیانوتیک) ،
 (فروماتیک) ، (اارمونیک) کلمات یونانیسی
 ایشا کتب قدیمه یونانیه دن لسان عربیه (جنس
 قوی) ، (جنس قوی) ، (جنس ناطم)
 سورننده ترجمه ایدن (فارابی) مرحوم اولدی
 حالده مشار الیه وحی (جنس قوی) دن مانعدا
 اجناسک عملیه موسیقیده مستعمل اولدی ای
 سراحه بیان ایشدر .

[۱] بر ذوالاریح بعدی داخنده و منلا ده کلام . (نوا)
 نغمه لری آراستنده نغمات ایکی پرده به یصه رق قاج
 درلو هبوط و صعود تک ایسه بونلرک هر بر نغمه نظریه
 موسیقیده « جنس » (genre) نسبه اولتور .

موسیقی مغانی مکتبی

بومئالسرله اوروپا موسیقیسینک اساسی
اولان یونان قدیم موسیقیسینه دائریراز معلومات
وبره ییلهک . مقاله آتیهمز تاریخ موسیقیسینک
قرون وسعایه متعلق حاضری حای اوله جق
وغرب موسیقیسینک منشای ایله حال حاضرینک
مستند بولدیبنی اساسلرک نهن عبارت اولدیبنی
تفصیل وایضاح قله جقدر .

تکلیف

زمان دوشوآجه ناسف جامک مکن اولمور .
اکر جناب (قاری) نک بته یونان قدیم
مؤلیتینک آتارندن اقباس طریقه تالیف
ایندیکی (کتاب المقاتلات) نام کتاب امدادمزه
بشعسه ایدی غرب مؤلین موسیقیسینک
بری دیکرینک قولی ناقص اولان بیانات
وغرضیات غدیسندن ده جوق وقت برشی
استخراجی مکن اولیه جق ایدی .

اوروپا هر دیرینک بعضی بیری ده قدیم یونانیلرک
موسیقی عربانیلردن آدیبنی روایت ایدر
ایسه ده بودخی صرف فرضیات و تخمینات
قیلندن اولوب تدقیقات موقوفه مستدک کدر .
برقاج یوز سنه دن بری اوروپا ده یونان
موسیقیسینه دائر اوقدر جوق کتاب یازلمشدرک
خطبات کونا کون ایله مالی اولان بو آتاری
ساعته مراقایه اولومق ایچون صرف ایندیگمز